

Brzobjavne i zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 17. julija. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Između Visle i Buga razvile su se borbe većeg opsega. Ove ispadaju posvuda povoljno za saveznike. Čete vojnog zbora, koji je u ruskoj svezi sa u borbi nalazećim se njemačkim vojnim zborom, prodrle su u protivnički glavni položaj. U okolici jugozapadno od Krasnostava probile su njemačke čete neprijateljske linije. Na gornjoj Bistrici i sjeverno od Krasnika predbile su naše čete neprijateljske prednje položaje. Također i zapadno Visle započeli smo ponovno sa uspjehom ofenzivom. U istočnoj Galiciji je položaj nepromijenjen.

Talijansko bojište.

U noći na dne 16. julija odbijeno je bilo opeta više talijanskih provala protiv doberdopskoj visoravni. Topnička borba rasprostire se na svim frontama.

Beč, 14. julija (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Bitka izmedju Visle i Buga u potpunosti je tijekom. Rusi odolijevaju izvanrednom žilavošću, tako da je jošlo na više točka do šaka, prije nego što su napustili svoju poziciju. Na Bugu u području Sokala potjerale su naše čete neprijatelja niz niza žestoko branjenih mjesta. Grad Krasnostav te uzvisine sjeverno od Žolkievke zauzete su po savezničkim i njemačkim četama. I zapadno od Visle navaljuju saveznici. Sjeveroistočno od Sienna probila je ruska fronta. Popuštajući ome pritisku ispraznjuje neprijatelj svoje pozicije izmedju Visle i železnice Radom-Kielce. U istočnoj e Galiciji položaj nepromijenjen.

Talijansko bojište.

Topnička paljba traje na svim frontama. Više je slabijih navala na sjever od Lana suzbijeno. Neprijatelj je pretrpio jake gubitke.

Dogodjaji na moru.

Jedna naša podmornica je danas u istočno južno Dubrovnika torpedirala i potopila talijansku krstaricu „Giuseppe Garibaldi“. Krstarica je za 5 časaka potonula.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, Hofler, podmaršal.

Krstarica „Giuseppe Garibaldi“ bila je od 7350 tona. Oboruzana bila je sa topom od 25 cm, sa dva od 20 cm i 14 od 15 cm. Vozila je 20 milja na sat te bila spuštena u more god. 1899.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 17. julija (D. u.) Iz glavnog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Na zapadnom bojištu traje na mnogim mjestima fronte sa obiju strana vatra topništva i mina.

Istočno bojište.

Ofenziva, što je na ovom bojištu počela pred nekoliko dana, dovela

je do velikih rezultata. Vojska generala infanterije Belova, koja je dne 14. julija prekoraciila Vindavu kod Kuršanija i sjeverno njega, nastavlila je svoje pobjedonosno napredovanje. Zarobljeno je 11 časnika i 2450 momaka a zaplijenjeno 3 topa i 25 pušanih strojeva.

Vojska generala topništva Gallwitz napala je jaku rusku poziciju u okolici jugoistočno Mlave. U sjajnom jurišu provalili smo i zauzeli tri ruske crte, koji su ležale jedna iz druge sjeverozapadno i sjeveroistočno. Prasnisha, i dostigli smo Zielin i Lipu. Uslijed s obiju strana proizlazećeg pritiska uzdrmani, povukli su se Rusi iz praznoviš Prasnish dne 14. julija u već davno pripralni položaj Ciehanov-Krasno-slied. Već dne 15. julija jurišale su njemačke čete i ovu neprijateljsku poziciju, probile su južno Zielona u širini od 7 km i prisilile su protivnika na uzmak. Ove su čete bile poduprte od četa generala topništva Scholza, koje progonjuju neprijatelja od Kolna. Od jučer ustegli su se Rusi na cijeloj fronti izmedju Pise i Visle proti Narovu. Dobitak ovih dana iznosi zarobljenih 88 časnika i 20.000 momaka, a zaplijenjeno je 13 topova, 48 pušanih strojeva i 7 bacala mina.

Jugoistočno bojište.

Iza kako su savezničke čete na Bugu i izmedju Buga i Visle zauzele niz ruskih položaja, razvile su se jučer na ovoj cijeloj fronti veće borbe. Jugozapadno Krasnostava probile su njemačke čete neprijateljske linije. Dosada je zarobljeno 28 časnika i 6380 Rusa i zaplijenjeno 9 strojnih pušaka. Također i zapadno gornje Visle započela je ofenziva.

Berlin, 18. julija (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

U Argonama pridobijena crta popravljena je jošte manjimi uspjesima. U Lotaringiji odbiše naše čete provalne neprijatelja kod Embermenila (istočno od Lunevilla) i u području Ban de Sapt.

Istočno bojište.

Djelovi vojske generala Belova potukli su najvećom brzinom dovedena ruska pojačanja kod Alt-Auza te im oteše 3620 zarobljenika, 6 topova i 3 strojne puške. Sada jih gone u istočnom pravcu. Istočno od Kuršanija zauzeta je najprednija neprijateljska pozicija na jurišu. Izmedju Pilice i Visle nastavljaju Rusi uzmak. Čete su jim generala Scholtza i Gallwitz za petama. Gdje je neprijatelj u pripravljenim pozicijama odolijevao, bačen je. Tako zauzeše na jurišu rezervne i domobranske čete generala Scholtza mjesta Poremby, Wyk i Ploszcieva. Pukovnije vojske generala Gallwitz probile su jako učvršćenu poziciju Młodzianowo-Karniewo. Broj zarobljenika množi se znatno. Zaplijenili smo opet četiri topa. I sjeverno Pilice od Visle započeli su Rusi uzmicati.

Jugoistočno bojište.

Ofenziva generala Woyrischa uspjela je. U teškoj neprijateljskoj vatri svladale su naše čete dne 17. julija prije podne na uskom mjestu žične zaprijeke pred pozicijama neprijatelja, što su bile zaštićene svim sredstvima, te osvojile na jurišu, prodršci kroz tu rupu, neprijateljske opkope u širini od 2000 metara. U tijeku su istog dana probijeni. Na večer bijaše neprijatelj — r oskovski grenadirski kor — poražen, te je nastupio noću na uzmak proti odsjeku lizanke (južno Zvolena). Zarobili smo 2000 momaka a zaplijenili 5 strojnih puški. Između gornje Visle i odsječka Buga traju bojevi. Pod vodstvom Mackensena bačeni su Rusi sa uzvisina između Plaškovice i Krasnostava. Oč. a su mjesta zauzeta na jurišu te više hiljad zarobljeno.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 15. julija. (D. u.) Iz glavnog stana javljaju:

Na dardanelskoj fronti nije se dne 14. julija zbilila nikakva akcija kod Arburnu i Seddiibar. Naše je topništvo probilo neprijateljsku splav i bacila ju na dno, a drugu je upalilo.

Na fronti Iraka izvršile su naši najprednji odjeli lijevoga krila dne 13. julija sjajno svoju zadaću, kada su u borbi, koja je trajala od ponoći do poslije podne drugoga dana, odbili neprijatelja usprkos žestoke vatre te zadali torpednjačama teške gubitke.

Carigrad, 16. julija. (D. u.) Glavni stan javlja:

Neprijatelj, kojega smo zapadno Korne sa uspjehom odbacili, iza kako je dobio pojačanje, navalio je dne 14. julija noć na naše pozicije na obali Eufrata. Borba se je vodila tvrdokorno do slijedećeg dana te je dovršila na večer sa puzragom neprijatelja, koji je pretrp. ovelike gubitke i uništen se povukao. Dio Engleza, koji se nisu više mogli ukrcati, bacili su u vodu oružje i dva puščana stroja i podali se u bijeg. Neprijatelj je imao više od 1000 mrtvih, medju njima je engleski zapovjednik. Zaplijenili smo 32 barka i 200 pušaka, te veliku množinu municije.

Carigrad, 17. julija. (D. u.) Glavni stan javlja:

Anatolske baterije pucale su u noći od 15. na 16. julija na neprijateljski tabor kod Takeburuna, Seddiibar i Mortulimaja. Paljba prouzročila je kod Takeburuna požar i eksplozije. Na fronti Iraka kušao je neprijatelj nakon bitke od 14. julija da navalni na naše lijevo krilo u okolici Kalatetajnaja, ali je bio suzbijen. U bici od 14. julija potonula su 4 neprijateljska čamca sa živežem i municijom.

Barzilaj — ministar.

Lugano, 18. julija. (D. u.) Službeno se javlja iz glavnog stana imenovanje zastupnika Barzilaja ministrom bez listice. Barzilaj je u glavnom stanu položio kralju vjernost u prisutnosti ministarskog predsjednika Salandre. Pogledom na ove riječi njemce naglasuju talijanske novine, da je

Barzilaj započeo svoju političku karijeru kao veleizdajnik te kao 17-godišnjim mladici godine 1878. sprovo u tamiu u Trstu jednogodišnju istragu, kao što i, da je dosada vrijedio kao republikanac.

„Secolo“ govori o Barzilaju kao ministru „neoslobodjenih“, te mu želi, da u oslobodjenom Trstu bude mogao slaviti uskršnje Belgije i triumf kulture nad podmkulim i agresivnim barbarstvom.

„Tribuna“ veli, da Barzilaj predstavlja ideal u vladi i ujedinijenje svih stranki i strasti u Italiji.

„Giornale d'Italia“ i „Corriere della sera“ naglasuju, da je Savojska kuća šizila i sabrala oko sebe sve stranke. Nasuprt ustanovljuje „Avanti“, u jednom članku, koji je od cenzure većim dijelom zaplijenjen, da je republikanac i ultraliberalac postao ministrom, dočim je parlament isključen, te da se mora čekati, da li će i u koliko će rad Barzilajevog govornici i republikanski ideji koristiti. O njegovom polju rada nisu talijanske novine složne. Neke vele, da je on za to tu, da zastupa veliku Italiju, koja je postala djelovanjem talijanske vojske sigurna stvar ili da obraduje šakljište i zapletene probleme nesposabe Italije ili da uložii svoj ugled, da talijanski vojni stan napokom dozvoli, da mogu i novinari pristupiti u glavni stan i tako promatrati vojničke operacije.

Škandalozna vojnička dohvaćanja u Italiji.

Chiasso, 18. julija. (D. u.) Vojnički dohvaćaji Capietti, uhapšen je u Novari jer je prevario vojničku upravu i podmicao činovnike.

Gradjenje grčkih ratnih brodova u Engleskoj.

Atena, 18. julija. Ministarstvo mornarice javlja: Posto je engleska vlada za svoje potrebe uzela dvije krstarice, četiri torpedoražaračait brodova radnike, koji su se izradivali u Engleskoj za Grčku, izradit će uz iste cijene ove brodove engleska vlada za Grčku akoprem je materijal u mnogomećem poskupio. Grčka je vlada naručila u Engleskoj 55.000 tona ugljena.

Albanci proti Crnogorcima.

Paris, 18. julija. „Agence Havas“ javlja iz Cetinja, da su se uslijed huckanja nekih stranih agenata pojedina albanska plemena pobunila proti Crnogorcima. Poduzete su stroge mjere, da se krivce kazni i zapriječe nove bune.

„Lusitanija“ pred engleskim sudom.

London, 18. julija (D. u.) Sudski je dvor, što je vodio istragu u pitanju propasti „Lusitanije“, izrekao presudu. Pronasao je, da se ima pripisati gubitak broda havarijama prouzročenoj po njemačkim torpedima. Torpedovanje nije uslijedilo samo u namjeri, da se potopi brod, već da se uništi život ljudi. Kreat je bio parobrod sa običnim tovorom ali djelomično sa nekoliko štrajpna. Inih eksplozivnih stvari na brodu nije bilo. Sud je pronašao da su pogodili dva torpeda bez opomena brod te da se time njemačka vlada, što je naredila napadaj, stavila u opreku sa međunarodnim pravom. Bijaše to promišljeni pokušaj umorstva na putnike.

Potopljen „Giuseppe Garibaldi“.

Ne prodje sedmica dana, a da ne čujemo o kakvom novom junačkom činu naše slavne ratne mornarice. Već prvog dana iza kako nam ono nevjerna saveznica najvišestila rat, iznenadila je naša hrabra mornarica nevjenog neprijatelja sa sjajnom i uspjehom navalom na talijansku istočno obalu, te je pred tom navalom osloćno zapanjen čit. svijet. Ako nisu naši neprijatelji bijegli znati, kakav je on duh vladao u našoj mornarici u bitkama kod Helgolanda i Visa, mogli su se već uvjeriti, da ovaj isti duh vlada i sada. Junačka borba naše male krstarice „Zenta“, koja je podlegla neprijateljskoj nadmoći morala je našeg neprijatelja uvjeriti, kakav duh vlada na našim brodovima, kakve su odgovornosti naši časnici i naša momčadi. Svijet znade, da su ti junaci pomogli naši Hrvati iz kršne Dalacije, koji su već prije 49 godina branili svoj rodnu grad, svoje more od tudjina-neprijatelja,

te svojom hrabrošću očuvali našoj državi ugled i dostojno mjesto u krugu vladavosti. Nasi neprijatelji oslijepili! Nisu se oni nikada nadali tolikoj odvaznosti i odlučnosti pojedinaca i čitavog brodatstva. Bas to bit će njihova propast.

Drugi je eto veliki neprijateljski brod potopljen od naših podmornica, a doći će vrijeme i prilika, da se i druge naše ratne ladje — male i velike — ogledaju na junackom megdanu sa neprijateljima, a to će i opet biti dan časti i slave, poput bitke na Visu!

Iz južne Tirolske.

Pukovnik Müller piše u „Neuen Zürcher Zeitung“ iz južnog Tirola između ostalog: Austrijske pozicije na visoravni Folgarje i Lavarone i dalje se bolje učvršćuju, tako da možemo reći sa potpunim pravom, da je visoravan između doline Eeave i Sugane samo jedna tvrđava, koju, kada bi se htjelo zauzeti, trebalo bi vrlo veliku premoć i poduzetne i hrabre navale, što Talijani nemaju. Sva sredstva tehnike upotrebljavaju se, da se ovog ogromnog jeza, koji svoje bodljike siri na sve strane, još bolje učvrsti. Glavno je pak: ove proširene, naravne, sa svim sredstvima tehničkog znanja u jednu jaku obrambenu utvrdu izgrađene linije čuvane su od hrabrih, hladnokrvnih branitelja, koji gore, kako će dolazeće neprijatelja dočekati vatrom, ili gdje im se pruži priloga, da navale na neprijatelja sa ognjenim grjevom i divljom bijesnošću, kako su to činili borci godine 1809., kojih junacka djela odjekuju u ustima i srcima mladih i starih pokolcima „u svetu pokrajinu Tirola“.

Prama „Bundu“ stoje neprijateljski odjeli na sedlu Stillsferu, par koračaja od švicarske granice odatjeni. Od njih bijahu nabacani jarci, koji su švicarsko tlo izložili neprijateljskoj vatri.

Ovaj bi položaj bio vodio do neprijateljnosti, radi čega su se šef švicarskog generalnog stožera i bernski vojnički atašej zauzeli kod obiju ratujućih stranaka, da se sančevci isprazne. Vrhovni se vojskovođe obiju ratujućih stranaka složili u tome, da se sančevci isprazne, što bi odmah i učinjeno.

Razne vijesti.

† **Nadvojvotkinja Marija.** Nadvojvotkinja Marija, udova pokojnoga nadvjode Rainera umrla je u suboto jutro na 9 sati. Pogreb bit će u srijedu. — Nadvojvotkinja Marija Karolina bila je kći nadvjode Karla, rođena dne 10. septembra 1829., a udala se dne 21. februara 1852. za nadvjodu Rainera, koji je umro 1913.

† **Živko Mezulic.** Obitelj naseg prijatelja Ante Mezulica zadesila je teška nesreća. U Samoboru umro joj je 15-godišnji sin, Živko, nakon duge i teske bolesti, te je bio pokopan dne 16. o. mj. Obitelji naše iskreno saučeeće.

Odlikovanje. Dobro poznati puljski liječnik dr. Martinz, koji se već od početka rata nalazi u ratnoj službi, bje odlikovan zlatnim križom za zasluge sa krunom. Taj se križ ima nositi na vrpei kolajne za junake.

Slavlje godišnjice bitke kod Visa. U proslavu pobjede naše mornarice kod Visa prije 49 godina (1866) glazba će naše mornarice danas proći glavnim ulicama grada, nakon što bude u 7 sati navečer odsvirala carsku i Tegetthofovu koračnicu pred spomenikom Tegetthofa, a na Tegetthofovom trgu (Piazza Alighieri) jedan glazbeni komad. Sutra će u 5 sati jutro opet krenuti glazba kroz glavne ulice, te odsvirati na svršetku carevku pred Tegetthofovim spomenikom. U 8 i pol jutro bit će tiha misa u mornaričkoj crkvi. Od 6 do 7 navečer bit će koncert na Tegetthofovom trgu.

Informacija u pogledu prebjeglica. C. kr. tvrdjavni komesar je nadnevkom od dne 13. jul. o. g. izdao sljedeći oglas: C. kr. Namjesništvo u Gracu priopćeje pod br. 10.130/3 od dne 23. junija, da iz jednog izvjestaja c. kr. kotarskog poglavarstva u Leibnitzu proizlazi, da još uvijek pri dolaze na ono kotarsko poglavarstvo dopisi i upiti u pogledu prebjeglica, interniranih i Talijana iz kraljevine, radi česa se onomu poglavarstvu prouzrokuje posve suvišan posao prije i kasnije. Iz svih ovih brzjavki i dopisa proizlazi, da je radnja izvidnog povjerenstva i određenje laborista (samo za internirane iz južnih pokrajina) kao i njihova neodvisnost od c. kr. kotarskog poglavarstva u Leibnitzu nepoznata mnogim kotarskim poglavarstvima. Pita se n. pr. je li N. N. sa X transportom prispio tamo; je li u laboristu jeste mjesta za toliko i toliko prebjeglica, te se ulažu molbe za pojedine (ne internirane) osobe ili se molj za otpust interniranog kao nesumnjivog itd. Uslijed molbe imenovanog povjerenstva priopćeje se radi točnog izvršenja sljedeće: Transporti prebjeglica, što prispju u Leibnitzu predju izvidnom povjerenstvu, ne sastavljaju se posebni imenički iskazi, nego se ih ovde razdijeli prama narodnostima i tako instradiraju, te se radi toga ne mogu dati informacije o pojedinim osoba, niti od njih samih, niti od uprave baraka, niti od c. kr. kotarskog poglavarstva u Leibnitzu. Osim toga se upozoruje, da je jedan odio laborista baraka određen samo za internirane Talijane iz kraljevstva ili sumornje državljanke, ali ne sa nesumnjivim prebjeglicama, te da se ovi tamo ne ukonučuju i da konačno izvidno povjerenstvo i c. kr. uprava baraka sa međusobnog posve neodvisni od c. kr. kotarskog poglavarstva u Leibnitzu, te se inadu svi upiti u pogledu prebjeglica upravitl izravno izvidnom povjerenstvu.

Imenovanje ulica u Puli.

Kako smo pred kratko vrijeme javili, u Puli dobili smo trojezične ulične napise. Danas javljamo koje su ulice i kako su promijenjene, a u sutrašnjem ćemo broju o starij opširnije pisati, jer nam to danas radi pomanjkanja prostora i vremena nije moguće. Evo imena novih ulica i trgova: Tegetthoffov Trg — ex Piazza Alighieri, Viski Trg — ex Piazza Verdi, Trg Custozza — ex Piazza Carli i okoli, Tegetthoffova ulica — ex Via S. Policarpo i Via delle Scuole,

Albrehtova ulica — ex Via Garducci, Radetzkijeva ulica — ex Via Besenghi, Lazarićeva ulica — ex Via Dante, Ulica Novara — ex Via Carpaccio, Ulica Mortara — ex Via Carrone, Kopalova ulica — ex Via Orseolo, Ulica Monte Berico — ex Via Gombi, Kulhova ulica — ex Via Ariosto, Ulica Bececa — ex Via Monti, Ulica Santa Lucia — ex Via Sansonvino, Ulica Urs de Margina — ex Via Carlo Defranceschi, Manfronjeva ulica — ex Via Michele Fachinetti, Ripperova ulica — ex Via Veltor Pisar

„Prinz Eugen-a“ i ne, kako je pogrešno javljeno S. M. S. „Arpad-a“.

Tursko-bugarski pregovori. „Stampa“ javlja, da se pregovori između Bugarske i Turske približavaju svršetku. Bugarski poljodjelski ministar izjavio je, da su rezultati za obje stranke zadovoljivi.

Njemačko-bugarsko društvo. Pred kratkim utemeljeno Njemačko-bugarsko društvo u Sofiji, koje ima gojiti kulturne odnose između Njmačke i Bugarske, izabralo je svojim predsjednikom arhitekta Jurucka a njegovim zamjenikom Kruppovog zamjenika Schlävenera.

Dobrovoljni prinosi.

Naša je uprava primila te će prosljeđiti svrsi sljedeće prinose:

Prinosi za hrvatske škole u Puli: Kapetan Milan Kosović . . . . . K 5.—
Dr. J. F. . . . . . 5.—
Gospodja M. K. umjesto vijenca na prenari grob sestrične Marije Pavšić iz Gorice . . . . . 20.—
Neimenovani u proslavu viske godišnjice . . . . . 20.—

Ukupno . . . . . K 50.—
Prije iskazano 748-20
Sveukupno . . . . . K 798-20

Neimenovani u proslavu viske godišnjice i u čast pobjede našeg oružja (u namj da će ga i drugi putem „Hrvatskog Lista“ naslijedovati) sljedeće iznose:

Za „Crveni križ“ . . . . . K 20.—
Za obitelji pale momčadi c. i . . . . . 20.—
kr. mornarice . . . . . 20.—
Za hrvatske bjegunice iz puljskog kotara . . . . . 20.—
Za slovenske bjegunice iz Goričke . . . . . 20.—
Ukupno . . . . . K 80.—

Vizija.

Kiša lijeva, grom se ori,
A topovi zemljom tresu,
Paške grme, smrt se smijeli
U ziamom urnebu.

U daljini sela gore,
Turjenci se zemljom lažu,
A kroz grmlje i tojstvu
Bijedne dže zapomažu.

Iz prodola i likarja,
Gorskih visa i dolina,
Krv se slijeva, rijekom teče
S ranih ljudskih usuhina.

Na ledini trup do trupa
Mrtvih okom u san pane,
Kô da snopije leži pusto
Sred poljane izorane.

A medj trupljenjama stih
Sabih, pušak, ostrih mačica,
Gdje je za dom četa pala
Bez uzdaha i bez plača.

Sred tog bijesa i užasa
Satrevene ljudske snage
U lancu je junak mladi
Sjetio se svoje drage.

U daljine milju leti,
Izmorena duša mlada,
I kô čedo zaplakao,
U zagrijaji njojzi pada:

„Djevo moja, rano ljuta,
„Evo tebi dike tvoje,
„Uvehnula mladost meni,
„Al ti osta srce moje.“

„Sa poljana boja telka,
„Gdje se rodu spomen diže,
„Gdje se vijence utrvim plete
„Eto srca k sreću bliže.“

„Uzmi djevo, uzmi draga,
„Čupaj brže dok je vruće
„I u svojoj prli duši
„Moje srce izdišće!“

To izustiv junak mladi
I snutrenja maštu prenu,
A na grudim mjesto drage
Nadje pušku zagrijenu . . . !

Jos. A. Kraljić

KNJIŽEVNOST.

Sa Južnog i Sjevernog ratista. Ovo naslov knjige probranih pjesama i ratnih bijezaka čestitoga pučkoga pjesnika P. Dupara. Ima tu i po koju salu iz vojne koga života, a osobito je dobro karmkizovan naš seljački svijet. Knjiga opse 90 stranica, a stoji 50 filira. Mogu se slati i u postanskim markama (mađarskim, bosanskim ili austrijskim) na upraviteljsku Kulu Hrvatskih Književnika u Osijeku (Reisnerova ul. 35), koja je preuzela spačavanje na zamolbu autora. Hrvatski vojnici sa bojista i u bolnicama dobit knjigu na dar, ako se jave do konca srpnja o. g.